

طراحی مدل نقش مدیریتی وزارت ورزش و جوانان در خصوصی سازی ورزش ایران

حجت محمدی مغانی^۱

سید محمد کاشف^۲

حبیب هنری^۳

حسن قره خانی^۴

تاریخ دریافت مقاله: ۱۳۹۵/۱/۱۵

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۳۹۵/۲/۱۹

هدف این پژوهش، ارائه مدلی به منظور اندازه گیری نقش مدیریتی وزارت ورزش و جوانان در خصوصی سازی ورزش ایران است. این مطالعه ترکیبی و از نوع طرح های آمیخته اکتشافی است. مرحله اول، کیفی و جامعه آماری شامل افراد خبره در زمینه مدیریت و خصوصی سازی ورزش بود که همگی آنها به عنوان نمونه تحقیق انتخاب شدند. جهت تحقق این مرحله با مرور مبانی نظری و انجام مصاحبه عمیق نیمه ساختار یافته، اطلاعات تکمیلی گردآوری، سپس داده های حاصل از ۲۰ مصاحبه به روش نظریه پردازی داده بنیاد در سه مرحله کدگذاری و تجزیه و تحلیل شد. مرحله دوم به صورت کمی و به روش مدلسازی معادلات ساختاری انجام شد. با توجه به تنوع و غیر قابل شمارش بودن جامعه آماری، از نمونه گیری هدفمند و با کمک روش قضاوتی و خبرگی محقق تعداد نمونه ۲۲۲ نفر انتخاب شد. پرسشنامه محقق ساخته برگرفته از مرحله کیفی تحقیق به عنوان ابزار تنظیم شد. روایی محتوایی پرسشنامه را ۱۵ نفر متخصص تأیید کردند که بین ۵۰ نفر توزیع شد. پایایی آن از طریق آلفای کرونباخ ۰/۹۲۴ بدست آمد. به منظور محاسبه اعتبار سازه و بررسی ساختار عاملی داده ها، از تحلیل عاملی اکتشافی و تأییدی استفاده شد. مقایسه متغیرها نشان داد که تأثیر سه مؤلفه (تصمیم گیری، نظارت و سازماندهی) بر خصوصی سازی ورزش در ایران معنی دار است، ولی مؤلفه برنامه ریزی این چنین نیست. مؤلفه سازماندهی با ضریب رگرسیونی

^۱ دکترای مدیریت ورزشی، مدرس گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران (نویسنده مسئول)

E-mail: H.mohammadi_m@yahoo.com

^۲ استاد تمام، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران

^۳ دانشیار، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

^۴ استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه زنجان، زنجان، ایران

۰/۱۴۸ دارای بالاترین تأثیر و در مرتبه های بعدی، مؤلفه های نظارت ۰/۰۹۲، تصمیم گیری ۰/۰۷۵ و برنامه ریزی ۰/۰۱۲ قرار دارند. با توجه به تأثیر معنی دار عوامل ذکر شده، توجه مدیران عالی ورزش به این عوامل در خصوصی شدن ورزش ایران نقش بسزایی خواهد داشت.

واژگان کلیدی: تحلیل عاملی، گرندد تئوری، خصوصی سازی ورزش، معادلات ساختاری و وزارت ورزش و جوانان

مقدمه

خصوصی‌سازی اولین بار در سال ۱۹۷۹ میلادی توسط مارگارت تاچر^۱ معرفی شد. خصوصی‌سازی یکی از مهم‌ترین عناصر پدیده جهانی شدن^۲ و استفاده روزافزون از بازارها برای تخصیص منابع می‌باشد (مگینسون^۳، ۲۰۰۱: ۸۸-۲).

خصوصی‌سازی، ابزاری برای توسعه است و به عنوان یکی از عوامل برقراری مکانیزم بازار در اقتصادهای ملی و رهاسازی پتانسیل بخش خصوصی برای رشد، از مهم‌ترین عوامل توانمندی اقتصادی کشورهاست (شجاع‌الدین، ۱۳۹۰: ۳۴-۲۲). یک برنامه خصوصی‌سازی موفق باید در کانون توجه دولت قرار گیرد، از جانب بالاترین مقام‌های دولتی حمایت شود، اهداف آن به روشنی تعریف شده باشد، تجربه و شایستگی سازمانی را گسترش دهد و مشکلات مربوط به تعهدات را حل کند (دیک و لش^۴ و الیویر فرموند^۵، ۱۳۸۹: ۹۳).

برخی از اهداف مترتب بر اجرای برنامه خصوصی‌سازی شامل مواردی از قبیل ارتقا d کارایی و بهره‌وری عوامل تولید در سطوح خرد و کلان اقتصادی، گسترش زمینه رقابت در فعالیتهای اقتصادی، نزدیک شدن به مرز تخصیص بهینه منابع و منطقی کردن اندازه فعالیت‌های دولت در اقتصاد ملی می‌باشد. (اعزازی و همکاران، ۱۳۹۰: ۷۲-۴۹).

برای دستیابی به اهداف بالا در کشورهای مختلف روش‌های متفاوت دنبال شده است. از جمله عرضه عمومی سهام، سرمایه‌گذاری جدید بخش خصوصی در واحدهای دولتی، تجزیه واحدهای بزرگ دولتی به واحدهای کوچک تر و واگذاری آنها و ... که هر کدام آثار و پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی متفاوتی دارند (اسدی‌کرم، ۱۳۸۵: ۳۴۴). تجربه کشورهای مطالعه شده همچون انگلستان و فرانسه حاکی از آن است که اگر خصوصی‌سازی پس از مطالعات جامع و بر اساس برنامه‌ریزی دقیق انجام نشده، بسترهای لازم برای اجرای آن فراهم نشود و بر فرآیند آن در حین و پس از آن نظارت نگردد، اجرای آن افزایش بی‌عدالتی و بروز نارضایتی عمومی را در پی خواهد داشت (گروسکیف^۶ ۲۰۰۴: ۱۹-۱۸).

1 . Margaret Thatcher
2 . globalization
3 . Megginson
4 . Dick Welsch
5 . Olivier Fermond
6 . Gruskyf

امروزه خصوصی‌سازی به عنوان یک ابزار سیاستی برای کاهش نقش دولت در ارائه خدمات در بخش‌های مختلف، مورد توجه قرار گرفته است (جعفری، ۱۳۸۹: ۱۹). در کشور ایران نیز موضوع خصوصی‌سازی از سال ۱۳۶۸ در خط مشی‌ها و سیاست‌های برنامه اول توسعه جمهوری اسلامی ایران مطرح گردیده است (علی‌اکبری، ۱۳۸۲: ۵۲) که در تمام صنایع مورد توجه قرار گرفته و صنعت ورزش^۱ نیز از این مقوله مستثنی نیست. در کشورهای پیشرفته، ارزش افزوده صنعت ورزش بخش قابل توجهی از محصول ناخالص داخلی را تشکیل می‌دهد و نقش مهمی در ایجاد درآمد، اشتغال و نیز تفریح و سرگرمی ایفا می‌نماید. خصوصی‌سازی صنعت ورزش باعث خواهد شد تا دولت با کاهش هزینه‌هایی که هم‌اکنون گریبان‌گیر آن است، منابع صرفه‌جویی شده را در بخش‌های زیر بنایی صنعت ورزش، سرمایه‌گذاری کند (الهی، ۱۳۸۷: ۴۸).

نگاهی به تاریخ ورزش در ایران نشان می‌دهد که تربیت بدنی و ورزش در گذشته توسط خود مردم مدیریت می‌شد؛ یعنی برنامه‌ریزی، سازماندهی، هماهنگی‌ها، هدایت و رهبری، پشتیبانی و اجرای فعالیت‌های ورزشی توسط مردم، اقشار و گروه‌های اجتماعی مختلف صورت می‌گرفت، اما با شکل‌گیری "انجمن ملی تربیت بدنی و پیشاهنگی ایران" در سال ۱۳۱۳ که بعدها به "سازمان تندرستی جوانان و تربیت بدنی ایران" و سپس به "سازمان تربیت بدنی و تفریحات سالم" و در سال ۱۳۵۰ به "سازمان تربیت بدنی ایران" تغییر نام داد و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به "سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران" (داورزنی، ۱۳۷۴: ۸-۱) و سرانجام نام آن در ۸ دی ماه سال ۱۳۸۹ به "وزارت ورزش و جوانان جمهوری اسلامی ایران" تغییر کرد، نقش وزارت ورزش و جوانان در این حوزه بسیار پررنگ شد. در نتیجه پررنگ شدن این نقش و پدید آمدن انواع سازمان‌های ورزشی که بزرگترین و مهم‌ترین آنها نیز دولتی یا وابسته به دولت بودند، با گذشت زمان نقش مردم در عرصه مدیریت ورزش یعنی سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی کاهش یافت و همین مسئله نیز به حاکمیت نگرش دولتی در عرصه تربیت بدنی و ورزش انجامید (امیری، ۱۳۹۲: ۱۰۶-۸۳).

نتیجه طبیعی این امر، ضعف در اعمال نقش‌های حاکمیتی و گرفتار شدن دولت در پیچ و خم تصدی‌گری و اجرای نقش‌های اجرایی بود که خود به تداخل در کارکرد و وظایف با نهادهای عمومی غیردولتی مانند کمیته ملی المپیک و پارالمپیک، فدراسیون‌های ورزشی، شهرداری‌ها و حتی باشگاه‌های خصوصی منجر شد (سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۸۴: ۵۷-۱۴).

در برنامه دوم توسعه، تبصره‌های ۶۶، ۶۷ و ۶۸ این برنامه مربوط به سازمان تربیت بدنی و ورزش کشور بوده است. اجرای این تبصره‌ها عامل تشویقی برای مراکز غیردولتی، تعاونی و خصوصی محسوب می‌شود (قانون برنامه دوم، ۱۳۷۴: ۱۴). در بند دوم ماده ۱۵۵ قانون سوم توسعه آمده است:

"دستگاه‌های اجرایی، امکانات، تأسیسات و فضاها، فرهنگی، هنری و ورزشی، طرح‌های نیمه تمام و اراضی متعلق را در مناطق شهری با اولویت شهرهای بزرگ به بخش‌های غیردولتی واگذار نماید". (قانون برنامه سوم ۱۳۷۹: ۵۶).

در مواد ۱۱۷، ۱۳۵، ۱۳۶ و ۱۴۵ قانون برنامه چهارم به منظور گسترش امر ورزش و کاهش تصدی‌گری بخش دولتی به شرح وظایف و مأموریت‌های بخش تربیت‌بدنی اشاره شده است (قانون برنامه چهارم، ۱۳۸۴: ۱۵۲-۷۹). در بند ب ماده ۱۳ برنامه پنجم دولت مکلف است اعتبار مورد نیاز برای پرداخت تسهیلات در قالب وجوه اداره شده، یارانه و یا کمک‌های بلاعوض به متقاضیان بخش خصوصی و تعاونی را در ردیف مستقل بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی نمایند (قانون برنامه پنجم، ۱۳۹۰: ۳۰).

در ۱۲ تیرماه ۱۳۸۵، ابلاغ سیاست‌های اجرایی اصل ۴۴ قانون اساسی از سوی مقام معظم رهبری که از آن به عنوان تحول اساسی در عرصه‌های اجرایی و اقتصادی کشور یاد می‌شود نیز به عنوان یک الزام قانونی توجه همگان را به خصوصی‌سازی در حوزه ورزش کشور به خود مشغول داشته است. در کنار این موضوع تدوین "نظام جامع توسعه تربیت‌بدنی و ورزش کشور" در سال ۱۳۸۳ نیز که با تقسیم کار ملی نقش بخش خصوصی را پررنگ‌تر دیده است، افق‌های روشن و مشخصی را فراروی مدیران اجرایی و دست‌اندرکاران توسعه ورزش قرار داده است (امیری، ۱۳۹۲: ۱۰۶-۸۳).

علی‌رغم وجود قوانین و سیاست‌های اجرایی مناسب در مورد خصوصی‌سازی، معضلاتی که ورزش ایران همچون دیگر عرصه‌ها با آن مواجه است، بزرگ بودن حجم دولت و گستردگی سطح دخالت و فعالیت آن در بسیاری از فعالیت‌های مرتبط با ورزش است. با توجه به گستردگی عرصه ورزش، تنوع آن، پراکندگی جغرافیایی کشور ایران، مخاطبان و علاقه‌مندان بسیار زیادی که ورزش دارد حضور بخش‌های خصوصی و تعاونی جهت برون‌رفت از این بحران و رشد و توسعه روزافزون آن ضروری است (رضوی، ۱۳۸۳: ۳۱-۱۹).

بحث خصوصی‌سازی ورزش بیش از یک دهه پیش در کشور مطرح شده و کارشناسان امر نسبت به قیمت‌گذاری برخی از باشگاه‌های بزرگ نیز اقدام کرده‌اند. در سال ۱۳۹۳ نیز بحث خصوصی‌سازی ورزش باشگاه‌ها به جدیت دنبال شد و در پایان سال قیمت نهایی دو باشگاه بزرگ پایتخت نیز تعیین گردید. با این

حال، طی چند مرحله فراخوان سازمان خصوصی سازی هیچ خریداری پیدا نشد و تاکنون نیز واگذاری دو باشگاه مذکور با شکست مواجه شده است. به نظر می‌رسد برخی مشکلات از جمله موازی‌کاری سازمان‌ها، تعدد در مراجع تصمیم‌گیر و بروکراسی شدید و قوانین دست و پا گیر اداری که همه این‌ها نشان از ضعف در مدیریت فرآیند خصوصی سازی دارد، می‌تواند منجر به عدم تحقق امر خصوصی سازی در ورزش باشد.

رضوی (۱۳۸۸: ۲۱-۱۱) در مقاله خود گزارش داد که ۸۷/۱ درصد مدیران ورزش کشور خصوصی سازی را موجب ایجاد توسعه و تحول در بخش‌های مدیریتی دانسته‌اند. توکلی (۱۳۸۶: ۲۴) ناهماهنگی بین ادارات و سازمان‌های مرتبط با خصوصی سازی و عدم آشنایی مدیران و کارکنان با مقوله خصوصی سازی را مطرح کرده است. منصور (۱۳۸۹: ۷۸-۸۵) در تحقیقی بیان می‌کند که در مجموع مدیران با ۹۳/۴۷ درصد با سیاست خصوصی سازی موافق‌اند و ۸۳ درصد مدیران خصوصی سازی را موجب افزایش بهره‌وری و بهینه‌سازی در ورزش دانسته و واگذاری خدمات و فعالیت‌های تحت پوشش بخش‌های دولتی به بخش غیر دولتی را یکی از راهکارها قلمداد کرده‌اند.

افسای (۱۳۹۱: ۵۲-۸۹) با بررسی موانع مدیریتی خصوصی سازی باشگاه‌های لیگ حرفه‌ای فوتبال کشور، وجود نگاه کوتاه‌مدت، نتیجه‌گرا و غیر تخصصی در مدیریت باشگاه‌های حرفه‌ای فوتبال کشور را مهم‌ترین مانع مدیریتی می‌داند.

یوهانگ^۱ (۲۰۰۶: ۳۴۹-۳۵۸) مشارکت شرکت‌های خارجی جهت سرمایه‌گذاری در ساخت اماکن ورزشی در چین را مورد تأکید قرار داده است و به دولت پیشنهاد می‌کند برای تحقق این امر از مشوق‌های مالی و سرمایه‌ای استفاده کند. ژانگ و ژانگ^۲ (۲۰۰۹: ۲۹) خصوصی سازی را موجب بالا بردن رفاه اقتصادی و اجتماعی در تسهیلات ورزشی می‌دانند. تی سامنی^۳ و همکارانش (۲۰۱۰: ۴۴۲-۴۲۸) معتقدند که خصوصی سازی موجب بهبود خدمات، افزایش رضایت مشتریان، بهبود آموزش کارکنان و کارایی تولید می‌شود. آمولاون و ابراهیم^۴ (۲۰۰۵)، با نظرخواهی از ورزشکاران، مدیران ورزشی و خیرین ورزشی درباره خصوصی کردن ورزش دریافتند که اکثریت قابل ملاحظه شرکت‌کنندگان (۹۲ درصد) با خصوصی سازی

1. Yu Hang
2. Zhang & Zhang
3. Tesameni
4. Omolawon & Ibrahim

ورزش موافق بودند. تومارو^۱ (۲۰۰۷: ۲۳۲-۲۲۴) معتقد است که خصوصی سازی، کارایی تولید را کاهش، ولی رفاه اجتماعی را افزایش می دهد.

رحیمی (۲۰۱۳: ۸۵-۸۰) بیان می کند که از دیدگاه مدیران باشگاه ها، خصوصی سازی در افزایش بهره وری نیروی انسانی، تجهیزات و امکانات، مدیریت و سازماندهی، بهره وری منابع مالی و بهره وری کاربران نقش مهمی را بازی می کند.

ناصر (۲۰۱۳: ۶۳۶-۶۳۱) نیز در ارزیابی سیاست خصوصی سازی در ورزش ایران اظهار می دارد که مشکلات مدیریتی و دستورالعمل های آموزشی و مالی به اضافه نقض حقوق مشتریان تحت تأثیر اجرای غیرمؤثر خصوصی سازی واقع شده و نقاط قوت آن شامل کاهش هزینه های دولتی و پایه فعالیت های کارشناسان و بهبود بازدهی است.

با این حال، مروری بر وضعیت مالکیت و امور اجرایی ورزش ایران حاکی از آن است که علی رغم انجام تحقیقات زیاد و وجود الزامات قانونی در زمینه خصوصی سازی ورزش، با اتمام برنامه چهارم توسعه و گذشت چندین سال از سند جامع ورزش و رسیدن به سال پایانی برنامه پنجم توسعه، هیچ یک از اهداف تعیین شده اسناد مذکور تحقق نیافته و فاصله زیادی تا دستیابی به آنها وجود دارد. از آنجایی که تصمیم گیری در امر خصوصی سازی در اختیار دولت و وزارت ورزش و جوانان است، بنابراین اهمیت و ضرورت انجام تحقیقاتی در این زمینه بیش از پیش آشکار می شود.

امید می رود تا با انجام تحقیق حاضر بتوان با ارتقای دانش علمی و بررسی نقادانه سیاست ها و برنامه های موجود، مشکلات و دلایل عدم تحقق اهداف از پیش تعیین شده در برنامه ها و سندهای مذکور را شناسایی کرد و راه کارهای عملی برای تحقق آن ارائه نمود.

در نهایت می توان گفت انتظار می رود یافته های این تحقیق به سیاست گذاری و برنامه ریزی در حوزه خصوصی سازی ورزش کمک نماید و با بررسی مسائل و چالش های فراروی ورزش کشور و ارائه راهکارهای نوین و مفید در این زمینه راه گشای بخشی از مشکلات ورزشی کشور ایران در زمینه خصوصی سازی شد و باری از دوش وزارت ورزش و جوانان را برداشت. مسلم است که دسترسی به چنین اهدافی، اهمیت کار تحقیق حاضر را روشن می سازد. بنابراین، تحقیق حاضر با تمرکز بر موضوع خصوصی سازی ورزش ایران و با هدف طراحی مدل نقش مدیریتی وزارت ورزش و جوانان در این زمینه در پی پاسخگویی به سوال زیر می باشد:

مدل نقش مدیریتی وزارت ورزش و جوانان در خصوصی سازی ورزش کشور چگونه است؟

روش شناسی پژوهش

این پژوهش از حیث جهت گیری کاربردی^۱ است و گردآوری داده ها در آن به صورت آمیخته^۲ و در دو مرحله پیاپی صورت گرفته است. مرحله اول کیفی و اکتشافی^۳ و مرحله دوم از نوع تبیینی است. پژوهش کیفی، هر نوع پژوهشی است که یافته هایی را به دست می دهد که با شیوه هایی غیر از روش های آماری یا هرگونه کمی کردن کسب شده اند (استراس^۴، ۱۳۸۵: ۱۷). در مرحله اول از طریق انجام مصاحبه عمیق^۵ نیمه استاندارد یا نیمه ساختاریافته^۶ با افراد خبره و صاحب نظر اطلاعات تکمیلی به منظور شناخت نقش دولت در فرآیند خصوصی سازی ورزش گردآوری، سپس داده های حاصل از ۲۰ مصاحبه به روش نظریه پردازی داده بنیاد در سه مرحله کدگذاری (باز، محوری و گزینشی) تجزیه و تحلیل گردید. برای انجام مصاحبه های عمیق از روش نمونه گیری هدفمند^۷ و روش نمونه برداری ارجاعی زنجیره ای یا گلوله برفی^۸ استفاده شد. در انتخاب نمونه آماری جهت مصاحبه سعی گردید هم از افراد دارای تحصیلات دانشگاهی و هم از افراد دارای تجربیات مدیریتی استفاده شود. مرحله دوم مطالعه، به صورت کمی و به روش مدلسازی معادلات ساختاری بود. بدین منظور از پرسشنامه^۹ ۲۰ سؤالی برگرفته از مرحله کیفی مبتنی بر نقش دولت در خصوصی سازی ورزش ایران به عنوان ابزار تحقیق استفاده شد. پرسشنامه اولیه متشکل از ۲۷ گویه در ۴ مؤلفه بود که ۱۵ نفر از استادان دانشگاه و متخصصان، مدیران و دست اندرکاران ورزش با ارائه نظرات خود و انجام اصلاحاتی در مورد نگارش، تجانس سؤالات با اهداف تحقیق، تعداد سؤالات و پیشنهادات اصلاحی خود، روایی محتوایی آن را بررسی و تأیید کردند.

برای تعیین روایی سازه پرسشنامه از تحلیل عاملی اکتشافی استفاده شد. نتایج این آزمون بر اساس روش چرخش واریماکس نشان دهنده شناسایی گویه ها روی ۴ عامل بود که در مجموع ۷۶/۳۹۰ درصد واریانس داده ها را پوشش دادند و فقط ۲۳/۶۱ درصد داده ها شناسایی نشدند. از طریق تحلیل عاملی تأییدی نیز با استفاده از نرم افزار AMOS، صحت حیطه بندی مؤلفه های چهارگانه تحقیق تأیید شد. در نهایت گویه های این پرسشنامه به ۲۱ سؤال در ۴ مؤلفه (تصمیم گیری، برنامه ریزی، کنترل و نظارت، سازماندهی) و

1. Applied Orientation
2. Mixed method
3. Exploratory
4. Strauss
5. Depth interview
6. Semi - structured
7. Purposive
8. Snowball

خصوصی سازی به ترتیب دارای (۳، ۴، ۴، ۵ و ۵ سؤال) کاهش یافت. به منظور محاسبه پایایی ابزار تحقیق، ۵۰ پرسشنامه بین آزمودنی‌هایی که در تحقیق اصلی نیز شرکت داده نشده بودند، توزیع و جمع‌آوری شد که با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ میزان پایایی آن برابر $\alpha=0/924$ بدست آمد. انتخاب نمونه‌ها با توجه به موضوع پژوهش از میان خبرگان و اعضای هیئت علمی دانشگاه‌ها در رشته مدیریت ورزش و اعضای کمیته خصوصی سازی در سازمان خصوصی سازی بودند. دلیل انتخاب این افراد به جهت ارتباط تنگاتنگ موضوع خصوصی سازی با مباحث مدیریت بود. از آنجا که حجم چنین جامعه‌ای قابل شمارش و تخمین نبود، از روش نمونه گیری هدفمند استفاده شد و با کمک روش قضاوتی، پرسشنامه‌ها میان افراد جامعه آماری توزیع شد. در نهایت جهت تجزیه تحلیل داده‌های بدست آمده از ۲۲۰ پرسشنامه، از تحلیل رگرسیون چند متغیره استفاده شد.

یافته‌های پژوهش

مؤلفه‌های نقش مدیریتی دولت در عرصه خصوصی سازی ورزش که از ۲۰ مصاحبه عمیق با خبرگان به دست آمده، براساس تجزیه و تحلیل مصاحبه‌ها به روش تئوری داده بنیاد در ۴ طبقه به شرح جدول ۱ دسته بندی شدند.

جدول ۱: نقش مدیریتی وزارت ورزش و جوانان در فرآیند خصوصی سازی ورزش برآمده از مصاحبه با خبرگان

تصمیم گیری	- اتخاذ تصمیم‌های درست در استفاده از درآمدهای حاصل از واگذاری‌ها در ورزش - عدم توجه بیش از حد به رشته‌های خاص و غفلت از خصوصی سازی سایر رشته های ورزشی - عدم لغو تصمیمات دولت‌های قبلی
برنامه ریزی	- تدوین و اجرای برنامه جامع و استفاده از روش‌های مناسب در خصوصی سازی ورزش و واگذاری به صورت تدریجی و مرحله‌ای - نگاه بلند مدت و تخصصی در مدیریت فرآیند خصوصی سازی ورزش کشور - اصلاح روش ها و الگوهای واگذاری با الگوگیری از کشورهای موفق در زمینه خصوصی سازی ورزش - برنامه ریزی جهت مهیا نمودن زیر ساخت ها و انجام الزامات ضروری قبل، حین و بعد از اجرای سیاست خصوصی سازی
کنترل و نظارت	- ایجاد نهادهای واحد، متخصص و بی طرف در امر نظارت - نظارت مستمر بر بازار صنعت ورزش برای حصول اطمینان از جریان رقابت - نظارت بر بازار صنعت ورزش برای حصول اطمینان از ارائه مناسب محصولات و خدمات توسط بخش خصوصی ورزش - تعهد دولت به اجرا و نظارت بر سیاست‌ها، دستورالعمل ها و قوانین تدوین شده در فرآیند خصوصی سازی ورزش
سازماندهی	- کاهش تأخیر و پیچیدگی و تشریفات زائد اداری در واگذاری‌ها - تعیین نقش‌ها، وظایف و حیطه اختیارات مسئولان در امر خصوصی سازی ورزش - اصلاح ساختار موجود باشگاه‌های ورزش کشور - تأسیس اداره کل خصوصی سازی در وزارت ورزش و جوانان و کمیته خصوصی سازی در سازمان‌ها و نهادهای ورزشی - کاهش مراکز تصمیم گیری و کاهش دخالت موازی و همزمان (وزارت ورزش و جوانان و سایر نهادهای دولتی)

به منظور بررسی تناسب داده‌ها جهت اجرای تحلیل عاملی از آزمون بارتلت و شاخص KMO استفاده شد. در صورتی که آزمون بارتلت معنادار و شاخص KMO که مقدار آن بین صفر و یک در نوسان است، به یک نزدیک‌تر باشد (بیشتر از ۰/۶) بیانگر تناسب داده‌ها برای انجام تحلیل عاملی است. در مورد مقدار محاسبه شده برای آزمون بارتلت نیز به واسطه سطح معناداری توزیع χ^2 (کای دو) قضاوت می‌شود (صادق-پور، ۱۳۹۲: ۲۵۰)؛ بدین صورت که اگر سطح معناداری آزمون بارتلت کوچکتر از ۰/۰۵ باشد، یعنی اینکه داده‌ها برای اجرای تحلیل عاملی مناسب هستند.

مطابق جدول ۲ با عنایت به عدد معنی‌داری آزمون KMO (۰/۷۶۷ بزرگتر از ۰/۶) و عدد معنی‌داری آزمون بارتلت (۰/۰۰۱ کوچکتر از ۰/۰۵) می‌توان گفت که داده‌ها برای اجرای تحلیل عاملی مناسب است.

جدول ۲: نتایج آزمون KMO و بارتلت نقش مدیریتی وزارت ورزش و جوانان در خصوصی‌سازی ورزش ایران

۰/۸۰۰	آزمون کفایت نمونه‌گیری KMO	
۲۸۹۷/۷	مقدار تقریبی کای دو	آزمون کرویت بارتلت
۱۲۰	درجه آزادی	
۰/۰۰۱	معنی‌داری	

به منظور بررسی میزان تأثیرگذاری مؤلفه‌های نقش مدیریتی دولت بر خصوصی‌سازی ورزش ایران از رگرسیون چندگانه استفاده شد. همانگونه که در جدول ۳ نشان داده شده است، با توجه به معنی‌داری مقدار آزمون F ($F=۳/۶۷۵$ ، $p<۰/۰۰۱$) می‌توان نتیجه گرفت که مدل رگرسیونی تحقیق مرکب از ۴ متغیر مستقل و متغیر وابسته خصوصی‌سازی مدل خوبی است و متغیرهای مستقل قادراند تغییرات خصوصی‌سازی را تبیین کنند.

جدول ۳: نتایج آزمون F به منظور بررسی مدل رگرسیونی تحقیق

مدل	مجموع مربعات	درجه آزادی	مربع میانگین	F	سطح معنی‌داری
رگرسیون	۰/۰۳۲	۴	۰/۲۳۸	۰/۹۴۳	۰/۰۲۳
باقیمانده	۸/۶۲۲	۲۱۷	۰/۱۹۸		
مجموع	۸/۶۵۵	۲۲۱			

با توجه به نتایج جدول ۴، مقایسه متغیرها نشان می‌دهد که از دیدگاه افراد نمونه تأثیر سه مؤلفه (تصمیم‌گیری، نظارت و سازماندهی) بر خصوصی‌سازی ورزش در ایران معنی‌دار است، اما مؤلفه برنامه‌ریزی که مقدار معناداری آن ($P=۰/۷۸۳ > ۰/۰۵$) است، اثر معنی‌داری بر خصوصی‌سازی ورزش ایران ندارد.

همچنین، مؤلفه سازماندهی با ضریب رگرسیونی ۰/۱۴۸ دارای بالاترین تأثیر رگرسیونی بر روی متغیر وابسته خصوصی سازی ورزش در ایران می باشد. در مرتبه دوم، نظارت با ضریب رگرسیونی ۰/۰۹۲ و در مرتبه سوم، تصمیم گیری با ضریب تأثیر ۰/۰۷۵ و در مرتبه چهارم، مولفه برنامه ریزی با ضریب رگرسیونی ۰/۰۱۲ قرار دارند.

$$Y = a + (b_1x_1 + b_2x_2 + b_3x_3 + b_4x_4)$$

$$Y = ۰/۵۶۷ + (۰/۰۷۵x_1 + ۰/۰۱۲x_2 + ۰/۰۹۲x_3 + ۰/۱۴۸x_4)$$

در فرمول بالا ضریب بتای استاندارد شده مؤلفه تصمیم گیری برابر با ۰/۰۷۵ است که تغییر یک انحراف استاندارد در متغیر ذکر شده باعث تغییر ۰/۰۷۵ انحراف استاندارد در خصوصی سازی ورزش خواهد شد؛ یعنی با افزایش یک انحراف استاندارد در متغیرهای ذکر شده، میزان خصوصی سازی به مقدار ۰/۰۷۵ انحراف استاندارد افزایش می یابد. ضرایب استاندارد سایر مؤلفه ها و میزان اثرگذاری آنها بر متغیر وابسته در فرمول بالا نشان داده شده است.

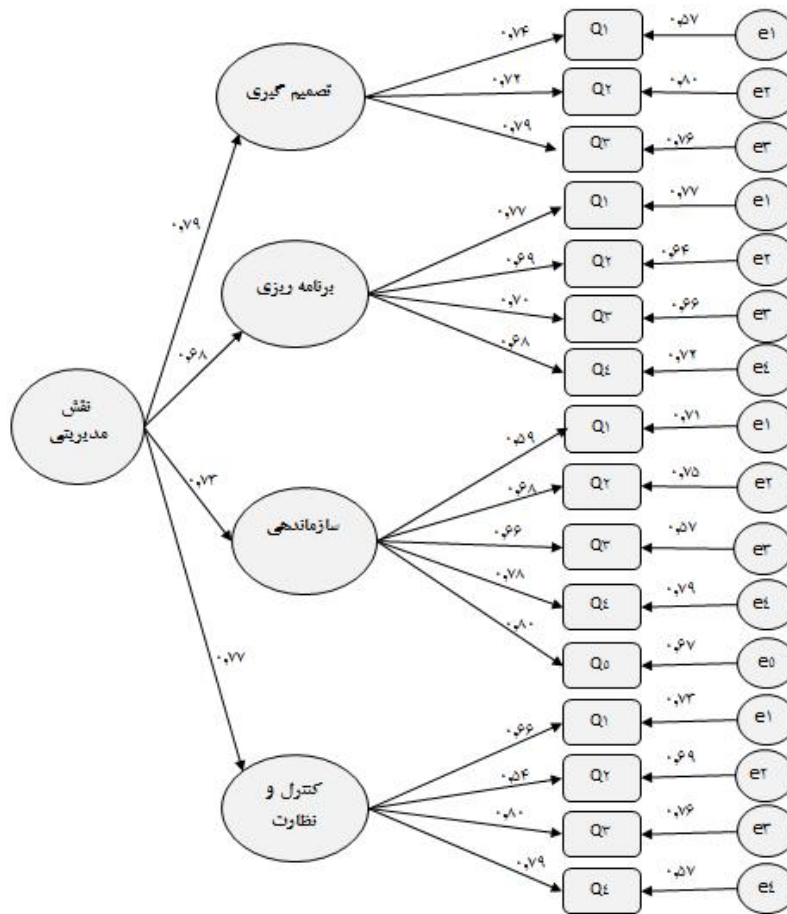
جدول ۴: رگرسیون چند متغیره برای پیش بینی میزان تأثیرگذاری مؤلفه های نقش مدیریتی دولت بر خصوصی سازی

ورزش ایران

سطح معناداری	T	ضرایب استاندارد شده	ضرایب استاندارد شده		متغیرهای مستقل
			خطای معیار	ضریب رگرسیونی	
۰/۰۰۱	۶/۴۲۳		۰/۰۸۸	۰/۵۶۷	مقدار ثابت
۰/۰۳۲	۰/۹۸۸	۰/۰۷۵	۰/۰۳۷	۰/۰۶۰	تصمیم گیری
۰/۷۸۳	۰/۰۰۹	۰/۰۱۲	۰/۰۲۳	۰/۰۰۵	برنامه ریزی
۰/۰۰۲	۱/۰۱۲	۰/۰۹۲	۰/۰۳۲	۰/۰۷۴	نظارت
۰/۰۰۱	۱/۷۷۹	۰/۱۴۸	۰/۰۳۴	۰/۱۱۵	سازماندهی

مدل تحلیل عاملی تأییدی متغیر نقش اقتصادی دولت

سؤال اساسی مطرح شده این است که آیا این مدل اندازه گیری مناسب است؟ برای پاسخ به این پرسش بایستی آماره χ^2 و سایر معیارهای مناسب بودن برازش مدل مورد بررسی قرار گیرد. لذا متغیر نقش اقتصادی دولت و ابعاد آن در استفاده از مدل تحلیل عاملی مورد سنجش قرار گرفته که مدل آن در نمودار ۱ ارائه شده است.

Chi-Square=۳/۰۰, df=۱/۴, p-value=۰/۰۰۲۰۰, RMSEA=۰/۰۱۰۰

نمودار ۱: مدل تحلیل عاملی متغیر نقش مدیریتی وزارت ورزش و جوانان

نتایج مدل ۱ نشان می دهد که نشانگرها در کنار یکدیگر سازه های مربوط به خود را با توجه به ساختار مورد نظر محقق به درستی تأیید نمودند، زیرا که مدل حاضر با استفاده از روش تحلیل عاملی تأییدی به درستی اجرا شده است و تداخلی مشاهده نمی شود. با توجه به این که مقدار ریشه دوم برآورد واریانس خطای تقریب RMSEA برای مدل اولیه کمتر از ۰/۰۸ گزارش شده است، لذا مدل از برازش خوبی برخوردار است. همانطور که مشخصه های برازندگی جدول ۵ نشان می دهد داده های این پژوهش با ساختار عاملی و زیربنای نظری تحقیق برازش مناسبی دارد و این بیانگر همسو بودن سؤالات با سازه های نظری است.

جدول ۵: شاخص های برازش متغیر نقش مدیریتی وزارت ورزش و جوانان

شاخص	حد نرمال	مقدار مشاهده شده
میانگین مجذور پس ماندها RMR	نزدیک به صفر	۰/۰۵
میانگین مجذور پس ماندها استاندارد شده SRMR	نزدیک به صفر	۰/۰۴
df	بزرگتر از صفر	۱/۴
نسبت χ^2 به df	کمتر از ۳	۱/۳
شاخص برازندگی GFI	۰/۹ و بالاتر	۰/۹۷

۰/۹۲	۰/۹ و بالاتر	شاخص هنجار شده برازندگی (NFI)
۰/۹۶	۰/۹ و بالاتر	شاخص هنجار نشده برازندگی (NNFI)
۰/۹۲	۰/۹ و بالاتر	شاخص برازندگی فزاینده (IFI)
۰/۹۰	۰/۹ و بالاتر	شاخص برازندگی تطبیقی (CFI)
۰/۰۱۰۰	کمتر از ۰/۰۸	RMSEA

بحث و نتیجه گیری

نتایج به دست آمده از این پژوهش نشان می دهد که نقش مدیریتی وزارت ورزش و جوانان در فرآیند خصوصی سازی ورزش ایران را می توان به چهار مولفه تصمیم گیری، برنامه ریزی، کنترل و نظارت و سازماندهی تقسیم کرد.

در پژوهش حاضر اثرگذارترین مؤلفه در نقش مدیریتی، سازماندهی بود. این یافته با نتایج تحقیقات رضوی (۱۳۸۳) و عارفیان (۱۳۸۴) که اصلاح ساختار موجود ورزش کشور را ضروری می دانند، همخوانی دارد. همچنین، با نتایج تحقیقات احمدی (۱۳۸۵)، قهفرخی (۱۳۸۹) و فراهانی (۱۳۹۴) که عدم هماهنگی واحدهای اجرایی و تعدد مراجع تصمیم گیری و زمان بر بودن آن را و تحقیقات رضوی (۱۳۸۳) و افسای (۱۳۹۱) که تأخیرها و پیچیدگی های بوروکراتیک را از موانع خصوصی سازی ورزش کشور شمرده اند، همخوانی دارد. شاید دلیل همسویی نتایج این باشد که ضرورت ایجاد سازماندهی مناسب در کارها برای تحقق خصوصی سازی امری واجب است و رفع موانع و مشکلات موجود در این زمینه از اصلی ترین الزامات و مقدمات تحقق این سیاست باشد. در توجیه این یافته می توان گفت که مقررات و بروکراسی اداری بسیار پیچیده و عدم هماهنگی لازم در بین مسئولان و مراجع تصمیم گیر در این زمینه منجر به طولانی شدن فرآیند خصوصی سازی در ورزش کشور شده است. با توجه به نتایج بدست آمده از تحقیق حاضر برای محقق شدن امر خصوصی سازی در ورزش ایران و رسیدن به اهداف مورد نظر آن دولت باید حیطه وظایف و اختیارات مسئولان تصمیم ساز در این زمینه را به طور کامل و شفاف مشخص نماید تا هم از تعدد مراجع تصمیم گیرنده و هم از تأخیر و بروکراسی اداری جلوگیری کرده باشد، چرا که این دو عامل از عوامل اصلی محدودیت در خصوصی سازی ورزش به شمار می روند. از طرفی، سازماندهی و اصلاح ساختار موجود باشگاه های ورزشی کشور که بیشتر در اختیار نهادها و شرکت های وابسته به دولت، سیاسیون و افراد غیر ورزشی است می تواند گامی مهم در نیل به اهداف مورد نظر باشد. تأسیس اداره خصوصی سازی

در وزارت ورزش و جوانان نیز یکی از نتایج این تحقیق می باشد که می تواند در صورت عملیاتی شدن آن روند فرآیند خصوصی شدن ورزش ایران را سرعت بخشد.

مرتباً دوم از نظر اهمیت در این نقش کنترل و نظارت می باشد. با نگاهی به تحقیقات صورت گرفته روشن می شود که نتایج این تحقیقات همراستا با مطالعه حاضر می باشد. رضوی (۱۳۸۳) در مطالعه خود بیان می کند که مدیران به دخالت و نظارت سازمان تربیت بدنی (وزارت ورزش و جوانان) بر فعالیت سازمان های خصوصی تأکید دارند. عالی پور (۱۳۸۵) فقدان یک نهاد مستقل و متمرکز با مدیریت متخصص و کارآمد در ارتباط با اجرای سیاست خصوصی سازی، عسگریان و جعفری (۱۳۸۵) دخالت موازی و همزمان سازمان تربیت بدنی (وزارت ورزش و جوانان) و سایر نهادهای دولتی و قوانین سخت گیرانه نهادهای مختلف دولتی در اداره اماکن ورزشی خصوصی، پاداش (۱۳۸۸) عدم وجود قاطعیت و عزم راسخ نسبت به اجرای سیاست در میان مسئولین ذیربط، قهفرخی (۱۳۸۹) کمبود قوانین نظارت و بازرسی جهت کنترل فرآیندهای اجرایی، عدم وجود نظارت و بازرسی دقیق در رسیدگی به مسائل مالی باشگاه های حرفه ای و فقدان نهادی تصمیم گیرنده در جهت حل و فصل مشکلات اجرایی را از اهم موانع خصوصی سازی می دانند. ناصح (۲۰۱۳) به وجود مشکلات مدیریتی و دستورالعمل های آموزشی و نظارتی اشاره می کند.

شاید دلیل همسویی این نتایج در ضرورت وجود نهادها و قوانین نظارتی خوب در جهت پیشبرد اهداف خصوصی سازی ورزش کشور باشد، چرا که نظارت و کنترل یکی از اجزای اصلی مدیریت محسوب می گردد؛ به طوری که بدون توجه به این جزء، سایر اجزای مدیریت مثل برنامه ریزی، سازماندهی و ... نیز ناقص هستند و تضمینی برای انجام درست آنها وجود ندارد.

بنابراین جهت خصوصی شدن ورزش کشور، بهبود و ادامه روند آن دولت باید ملزم به اجرا و نظارت بر سیاست های اتخاذ شده خصوصی سازی باشد. علاوه بر این، نهادهای واحد و متخصص در امر نظارت ایجاد شود تا نظارت مستمر بر بازار صنعت ورزش برای حصول اطمینان از جریان رقابت و ارائه مناسب محصولات و خدمات توسط بخش خصوصی ورزش صورت پذیرد.

مؤلفه تصمیم گیری، مرتباً سوم این نقش را از نظر میزان تأثیرگذاری به خود اختصاص داده است. کمیجانی (۱۳۸۲) توزیع مناسب درآمدها را از مزایای خصوصی سازی دانسته و آمولاون و ابراهیم^۱ (۲۰۰۵) بیان می کنند که اکثریت قابل ملاحظه ورزشکاران، مدیران ورزشی و خیرین ورزشی (۹۲ درصد) با

خصوصی سازی ورزش موافق هستند. جلیلیان (۱۳۸۹) دخالت انحصار گرایانه دولت در کسب درآمد و تخصیص آن، قهفرخی (۱۳۸۹) عدم استفاده صحیح و درست از محیط ورزشگاه‌ها برای درآمدزایی را از موانع خصوصی سازی می‌شمارند. یافته‌های این تحقیق در این راستا عبارت‌اند از: اتخاذ تصمیم‌های درست در استفاده از درآمدهای حاصل از واگذاری‌ها در ورزش، عدم توجه بیش از حد به رشته‌های خاص و عدم لغو تصمیمات دولت‌های قبلی که با نتایج تحقیقات انجام شده همراستاست. در توجیه این نتایج می‌توان گفت از آنجایی که بخش مهمی از وقت مدیران صرف حل مشکل و تصمیم‌گیری می‌شود، لذا انجام خوب وظایف برنامه‌ریزی، سازماندهی، رهبری و کنترل که از نقش‌های اساسی یک مدیر می‌باشد، مستلزم تصمیم‌گیری درست است. بنابراین توجه به یافته‌های این تحقیق از سوی وزارت ورزش و جوانان و تصمیم‌گیرندگان امر خصوصی سازی می‌تواند راهکار عملی مناسبی در جهت حل مشکلات ذکر شده باشد و موجبات سرمایه‌گذاری و مشارکت بخش خصوصی در ورزش کشور را فراهم آورد.

در آخرین مرتبه از نظر میزان تأثیرگذاری در این نقش، مؤلفه برنامه‌ریزی قرارداد؛ عالی‌پور (۱۳۸۵) فقدان توجه به کلیه روش‌های واگذاری به ویژه روش‌های انتقال بدون مالکیت و انتخاب روش‌های نامتناسب با امکانات جامع برای خصوصی سازی، عدم استفاده از روش‌های مختلف واگذاری و خصوصی سازی، مهدوی (۱۳۸۳) خصوصی سازی بدون برنامه و مرحله‌ای نبودن آن، الهی (۱۳۸۷) فقدان نظام مشخص، بستر و حمایت‌های لازم، قهفرخی (۱۳۸۹)، نبود دستورالعمل اجرایی در فرآیند خصوصی سازی و واگذاری باشگاه‌های ورزشی و ظاهرسازی در برخی واگذاری‌ها و افسای (۱۳۹۱) وجود نگاه کوتاه مدت، محدود و نتیجه‌گرا را از مهم‌ترین موانع خصوصی سازی بیان کرده‌اند. عسکرزاده (۱۳۹۰) حوزه زیرساخت‌های فیزیکی را مهم‌ترین عامل در جهت خصوصی سازی ورزش دانسته است که تأیید کننده نتایج مطالعه حاضر می‌باشند.

اساس برنامه‌ریزی بر آگاهی از فرصت‌ها و تهدیدهای آتی و چگونگی استفاده از فرصت‌ها و مبارزه با تهدیدها قرار دارد. بنابراین به دولت محترم و وزارت ورزش و جوانان توصیه می‌شود تا با بهره‌گیری از الگوهای کشورهای موفق در زمینه خصوصی سازی ورزش همچون: انگلستان، فرانسه و ...، برای تدوین و اجرای برنامه جامع و استفاده از روش‌های مناسب در واگذاری‌ها نظیر روش تدریجی و مرحله‌ای و با نگاه بلند مدت و تخصصی در مدیریت فرآیند خصوصی سازی ورزش کشور در جهت مهیا نمودن زیرساخت‌ها و انجام الزامات ضروری قبل، حین و بعد از اجرای سیاست خصوصی سازی برنامه‌ریزی نماید تا زمینه

اجرای موفق خصوصی سازی ورزش کشور با استفاده از موارد قانونی و روش های متداول اشاره شده هر چه سریعتر مهیا گردد.

همچنین، با توجه به یافته های تحقیق مبنی بر وجود چهار مولفه مشخص در نقش مدیریتی وزارت ورزش و جوانان و اهمیت و اولویت بیشتر مولفه تصمیم گیری پیشنهاد می شود دولت، مدیران وزارت ورزش و سازمان خصوصی سازی با عنایت به یافته های این تحقیق با اتخاذ تصمیمات درست، بسترهای لازم برای خصوصی سازی ورزش کشور در رشته های مختلف ورزشی را فراهم آورند. به علاوه، با ایجاد ساز و کارهای مناسب و تهیه شرایط و دستورالعمل های لازم با همکاری دستگاه های ملی همچون مجلس، سازمان خصوصی سازی و هیأت دولت در جهت کنترل و نظارت بر امر خصوصی سازی و مراحل بعد از آن اقدام شود و با سازماندهی مناسب کارها و برنامه ریزی درست و اصولی با توجه به شرایط سیاسی و اقتصادی کشور زمینه خصوصی شدن هر چه سریعتر ورزش کشور فراهم آید.

منابع

- احمدی، اژدر. (۱۳۸۵). "موانع و مشکلات موجود خصوصی سازی حوزه ورزش از دیدگاه صاحبان باشگاه‌ها و مراکز خصوصی ورزشی شهرستان ارومیه". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه، صص ۴۴-۶۸.
- استراس، آنسلم و کوربین، جولیت. (۱۳۸۵). "اصول روش تحقیق کیفی: نظریه مبنایی، رویه‌ها و شیوه‌ها". بیوک محمودی. تهران: انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
- اسدی کرم، علیرضا. (۱۳۸۵). "مخاطرات و الزامات اجرای مناسب بند «ج» اصل ۴۴ از دید فعالان و کارشناسان بازار سرمایه". مجموعه مقالات همایش ملی سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران. ص ۳۴۴.
- اعزازی، محمد اسماعیل؛ فرّخی استاد، مجتبی و فرّخی استاد، مصطفی. (۱۳۹۰). "بررسی نقش واگذاری شرکت‌های دولتی در افزایش سودآوری و بازدهی آنها". پژوهش‌های مدیریت عمومی. سال چهارم، شماره سیزدهم، صص ۴۹-۷۲.
- افسای، علی. (۱۳۹۱). "بررسی موانع مدیریتی خصوصی سازی باشگاه‌های لیگ حرفه‌ای فوتبال کشور". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مبارکه اصفهان، صص ۵۲-۸۹.
- الهی، علیرضا. (۱۳۸۷). "موانع و راهکارهای توسعه اقتصادی صنعت فوتبال جمهوری اسلامی ایران". رساله دکتری، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تهران، ص ۴۸.
- امیری، مجتبی. (۱۳۹۲). "تبیین و اولویت‌بندی موانع فراروی خصوصی سازی و مشارکت بخش خصوصی در توسعه ورزش". مجله مدیریت ورزشی. دوره ۵، شماره ۴، صص ۸۳-۱۰۶.
- پاداش، دنیا. (۱۳۸۸). "اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر خصوصی سازی باشگاه های ورزشی با استفاده از فرآیند تحلیل سلسله مراتبی". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه اصفهان، صص ۵۷-۸۸.

- توکلی، سعید و رضوی، محمد حسین. (۱۳۸۶). "مقایسه دیدگاه مدیران دولتی و غیر دولتی در زمینه خصوصی سازی ورزش استان قم". اولین همایش تخصصی مدیریت ورزشی مازندران. صص ۱۰-۱۴.
- جعفری، پریش. (۱۳۸۹). مشارکت بخش خصوصی در آموزش و پرورش. تهران: سازمان خصوصی سازی
- جلیلیان، یوسف. (۱۳۸۹). "بررسی روند خصوصی سازی: موانع و مشکلات". مجله جستارهایی در مدیریت. دوره ۲، شماره ۶، صص ۲۳.
- داورزنی، محمدرضا. (۱۳۷۴). "تأثیر خصوصی سازی بر کارایی و اثربخشی ورزش کشور". رساله دوره دکتری، دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران، صص ۸-۱.
- دیک، ولش و الیویر، فرموند. (۱۳۸۹). خصوصی سازی مرحله به مرحله روش ها و نمونه ها. مدیریت مطالعات و برنامه ریزی. تهران: انتشارات عترت
- رحیمی بروجردی، علیرضا. (۱۳۸۵). خصوصی سازی. چاپ اول، تهران: انتشارات دانشگاه تهران
- رضوی، محمدحسین. (۱۳۸۳). "خصوصی سازی و اصلاح ساختار ورزش قهرمانی در کشور". نشریه حرکت. شماره ۲۷، صص ۱۹-۳۱.
- رضوی، محمد حسین. (۱۳۸۳). "خصوصی سازی و توسعه ورزش در اندیشه مدیران تربیت بدنی کشور". پژوهش نامه علوم ورزشی. سال دوم، شماره سوم، صص ۱۱-۲۱.
- سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران. (۱۳۸۴). مطالعات تفصیلی توسعه ورزش حرفه ای. مرکز ملی مدیریت و توسعه ورزش. تهران: انتشارات سبب سبز
- شجاع الدین، رقیه. (۱۳۹۰). "نقش دولت در روند خصوصی سازی (مطالعه تطبیقی تجربه کشورهای آلمان، چین و ایران)". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده اقتصاد، دانشگاه علامه طباطبایی تهران، صص ۲۲-۳۴.
- صادقیپور، بهرام و مرادی، وهاب. (۱۳۹۲). تحلیل آماری با نرم افزار Spss و Amos. چاپ دوم، انتشارات دانشگاه مازندران
- عارفیان، یداله. (۱۳۸۴). "بررسی سیاست خصوصی سازی و موانع و مشکلات آن در تربیت بدنی از دیدگاه مدیران ورزشی مازندران". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه مازندران.

- عالی پور، زهره. (۱۳۸۵). "فعالیت‌های خصوصی‌سازی در ایران گذشته، حال و آینده (راهکارها)". مجموعه مقالات همایش ملی سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران. صص ۲۸۳-۲۶۳.
- عسکرزاده، مریم و حیدری نژاد، صدیقه. (۱۳۹۰). "بررسی عوامل مؤثر بر جذب سرمایه‌گذاری در ورزش استان خوزستان". مطالعات مدیریت ورزشی. شماره ۱۲، صص ۷۴-۶۱.
- عسکریان، فریبا؛ فرجی‌دانا، احمد؛ گودرزی، محمود و جعفری، افشار. (۱۳۸۵). "بررسی وضعیت اقتصادی صنعت ورزش ایران در سال‌های ۱۳۷۷ و ۱۳۸۰". نشریه حرکت. شماره ۲۴، صص ۴۴-۲۵.
- علی‌اکبر، مهدی. (۱۳۸۲). "خصوصی‌سازی از برنامه اول توسعه تاکنون". تهران: انتشارات سازمان خصوصی‌سازی ایران
- فراهانی، ابوالفضل؛ علی‌دوست قهفرخی، ابراهیم و درخشنده قهفرخی، سیده طاهره. (۱۳۹۴). "بررسی مشکلات و موانع باشگاه‌های ورزشی خصوصی شهرستان شهرکرد". نشریه مدیریت ورزشی. دوره ۷، شماره ۱، صص ۶۷-۵۳.
- قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران. (۱۳۷۸-۱۳۷۴). صص ۱۴.
- قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران. (۱۳۸۳-۱۳۷۹). صص ۵۶.
- قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران. (۱۳۸۸-۱۳۸۴). صص ۷۹-۱۵۲.
- قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران. (۱۳۹۴-۱۳۹۰). صص ۳۰.
- قهفرخی، ابراهیم. (۱۳۸۹). "تحلیل موانع پیاده‌سازی سیاست‌های کلی اصل ۴۴ در ورزش حرفه‌ای جمهوری اسلامی ایران". رساله دکتری، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی دانشگاه تهران، صص ۳۲-۸۸.

- کمیجانی، اکبر. (۱۳۸۲). **ارزیابی عملکرد اقتصادی در ایران**. چاپ اول، تهران: انتشارات معاونت امور اقتصادی وزارت امور اقتصادی و دارایی
- مهدوی، عبدالحمید. (۱۳۸۳). **بررسی فرآیند خصوصی سازی در توسعه ورزش کشور و روش های تقویت آن**. تهران: انتشارات سازمان تربیت بدنی
- منصوری، فریده. (۱۳۸۹). **"بررسی آثار خصوصی سازی و بهره‌وری ورزش از دیدگاه مدیران ورزشی استان فارس"**. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه پیام نور تهران، ص ۱۹.

- Gruskyf, S., Fiil-Flynn, M. (2004). **"Will the World Bank Back down? Water Privatization in a Climate of Global Protest"**. Washington, D.C: Public Citizen. Vol15, No6, pp 18-19.
- Huang, Yu. (2006). **"An analysis of sport business in the great China region from a strategic perspective"**. International journal of sport management and marketing, Vol 4, PP 349-358.
- Megginson, William. L., Jeffry, M. Netter. (2001). **"From State To Market: A Survey Of Empirical Studies On Privatization"**. Forthcoming, Journal of Economic Literature, Pp2-88.
- Nasseh, Mahtab. (2013). **"Evaluation of privatization in sports with the approach of assessing the strengths and weaknesses"**. European Journal of Experimental Biology, Vol. 3, No1, pp 631-636.
- Omolawon, K.O., Ibrahim, T.O. (2005). **"Opinion of athletes, sports administrators and sports philanthropists on privatizations of sports"**. Journal of physical and Health Education, Vol.9, No.1.
- Rahimi, Ghasem., Marzieh, Shakerian., Alireza, Zamani. (2013). **"The Modern Views in Sport Facilities Development: the privatization Approach and the Role on Clubs Productivity"**. Caspian Journal of Applied Sciences Research, Vol 2, No1, pp 80-85.
- Tomaru, Y. (2007). **"Privatization, productive efficiency and social welfare with a foreign competitor"**. Research in Economics, Vol 61, pp 224-232.
- Tsameny, M., Onumah, J., tetteh-kumah, E. (2010). **"Post-Privatization performance and organization changes: Case study from Ghana"**. Critical perspectives on accounting, Vol. 21, pp 428-442.

- Zhang, B., Zhang, L. (2009). **"Government Regulations of the Privatization of the Public Sports Facilities"**. Sport Science Research, Vol2, No11, pp 29.

Designing A Model for the Management Role of Ministry of Sports and Youth in the Privatization of Iran's Sports

Hojjat Mohammadi Moghani

Ph.D. in Sport Management, Lecturer, Sports Management Department, Faculty of Humanities, Zanjan University, Zanjan, Iran

Seyyed Mohammad Kashef

Ph.D., Full Professor, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, Urmia University, Urmia, Iran

Habib Honari

Ph.D., Associate Professor, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, University of Allameh, Tehran, Iran

Hasan Ghareh Khani

Ph.D., Assistant Professor, Sports Management Department, Faculty of Humanities, Zanjan University, Zanjan, Iran

Received:3 Apr. 2016

Accepted:8 May. 2016

The study is to provide a model for measuring the management role of ministry of sports and youth in the privatization of the Iran's sports. This study is a kind of mixed and exploratory design mixed research. The first stage was qualitative and statistical society contains experts in management and privatization sport that all of them are chosen as the samples of research. For this, supplementary information was gathered through a review of theoretical foundations and Semi-structured interviews. Then data from the 20 interviews analyzed and coded in three stages by method grounded theory. The second phase was quantitative and is done through structural equation modeling. Since the statistical society was non countable and varied, 222 people were chosen through purposeful sampling, judgment method and mastering research. The researcher- made questionnaire from the stage of qualitative research was set as a research tool. Validity of the questionnaire was confirmed by 15 experts and it distributed for 50 people and its reliability obtained 0.924 by Cornbrash's alpha. To measuring the construction validity and survey factor structure data, the analysis exploratory and confirmatory factor is used. Comparing of variables showed that the impact of three components (decision-making, supervision and organization) is significant on the privatization of the Iran's sports but planning component was not so. Organization component with regression coefficient 0.148 had the highest impact and, components supervision 0.092, decision-making 0.075, and planning 0.012 are located in the next ranks. Regarding the

meaningful impact of mentioned factors, noticing of manager's sport to these factors are of much importance in Iran's sports specialization.

Key words: Factor Analysis, Grounded Theory, Ministry of Sports and Youth, Sports Privatization and Structural Equation